

פרשיית השבוע

מגזין להגות והסברה יהודית

פרשת
שלח

תשפ"ב

גיליון מס'
593

על השולחן

הרב אברהם ישראל פרידמן

השוקולד והדולר

1.

"... ויתכן כי משה בעבור שידע כי היא שמנה וטובה כמו שנאמר לו (שמות ג ח) אל ארץ טובה ורחבה וגו' בעבור כן אמר להם שיתנו לב לדעת כן כדי שיגידו לעם וישמחו ויחליפו כח לעלות שם בשמחה ולכן אמר להם והתחזקתם ולקחתם מפרי הארץ (פסוק כ) כדי שיראו בעיניהם בשבת הארץ" (רמב"ן י"ג, ב)

נהרות של דיו כנחלי ארץ ישראל נשפכו כדי לעמוד על טיבה של "פרשת המרגלים". יפה היא נדרשת בייחוד סביב השאלה: במה נעוץ חטאם של המרגלים אם הציגו למעשה את תמונת-המצב הנכונה של ארץ ישראל דאז?!

מה באמת פשרה של פרשה?

רמב"ן העמיק חקר והרחיב בפרשה זו - אולם אנו ננסה לעמוד על נקודה החבויה בין בתרי דבריו.

2.

דרש רבי שמלאי: מפני מה נתאוה משה רבינו ליכנס לא"י? וכי לאכול מפריה הוא צריך או לשבוע מטובה הוא צריך? אלא כך אמר משה: הרבה מצות נצטוו ישראל ואין מתקיימין אלא בא"י אכנס אני לארץ כדי שיתקיימו כולן על ידי (גמרא סוטה יד, א)

משה רבינו מבקש לחונן ארץ הקודש כדי לקיים המצוות התלויות בה.

אז מדוע כאן הוא מבקש שהמרגלים יראו לעם אשר במדבר פירות מטיב ו"משבח הארץ"; הרי זו לא המטרה לשמה עם ישראל משתוקק אל ארץ הקודש? המטרה אינן הפירות!

ללמדך, שמשה רבינו מקיים: "וירד מן ההר אל העם". נכון, הוא עצמו משתוקק לארץ חמדת-אבות אך

כבורא באמצעות עשרת המכות, וכן ביציאתם - יצאו ממ"ט שערי טומאה רגע לפני שהגיעו לשער הנ"ן. בהמשך אף קיבלנו את המתנה הגדולה ביותר שכן-אנוש יכול להרשות לעצמו - התורה הקדושה, ועימה גם הקשר הנצחי - בחינת "מאורסה" - עם ריבונא דעלמא.

אולם אעפ"כ ביקש הקב"ה ממש כי ידבר "באזני העם" - היינו האנשים הפשוטים (לשון "עם" מכוון להמון העם - ראה במדבר רבה כ'-כ"ג), שאינם מבינים שהרוחניות היא ה"רכוש גדול" ושמים יהבם על רכוש גשמי וחומרי של כסף וזהב. וכדי שלא יטען אברהם איבנו בפני הקב"ה את הבטחתו לרכוש גדול גם לפשוטי-העם, לפי הבנתם השטחית שלהם שמדובר על ממון ורכוש רב, לכן קיים הקב"ה את הבטחתו גם בעושר גשמי - "וישאלו איש מאת רעהו כלי כסף".

והנה לנו תורת ה'הינדיק' ביציאת מצרים: יורדים גם לרמתם של פשוטי-העם, אנשי החומר של השומים והקישואים, כדי לרצות אותם. מעניקים להם את צרכי החומר המגושמים שמתאימים לעולמם.

4.

פעם - מסופר בספר 'חכימא דיהודאי' - חילה את פני מרן הרב שטיינמן זצוק"ל - בן ישיבה-קטנה שסיים 'מסכת' נוספת בשעות 'בין-הסדרים' של הישיבה. הוריו הגיעו יחד איתו כדי שייבחן על הנלמד.

מקץ 20 דקות של בחינה, פנה הרב שטיינמן לילד והתעניין: "סיפרת לסבא שלך שסיימת את המסכת?"

"כן" - השיב הנער.

"והוא נתן לך משהו?" - המשיך הגראי"ל.

"בהחלט. הוא נתן לי שוקולד", השיב ה'מסיים'. נכנס ראש-הישיבה לחדרו הצנוע והמט -ליפול והוציא משם שטר של 100 דולר. "שוקולד" - הסביר בנועם אופייני - "זה מתנה של פעם. מה שנתתי, זה מתנה של היום!"

זוהי תורת ה'הינדיק' על רגל אחת. גם אם אתה שרוי בהשגות מרוממות, עליך 'להיכנס לנעליים' של זה שעומד מולך ולהתאים לו את ה'ארץ ישראל' שלו.

ורק בשל מצוותיה הייחודיות, אבל 'העם שבשדות' לא בהכרח אוהו שם. הוא מתעניין בפירות העסיסיים. ב"זכרנו את האבטיחים" נזכר בפרשה הקודמת.

ולאותם האנשים - שלא בהכרח אנשי מעלה, ואולי כן אבל זקוקים ל'מתן שכרה בצידה' - צריכים להראות את הפירות "כדי שיעלו בשמחה" (לשון הרמב"ן). צריכים להראות את האיכות והטיב של הפירות. זה מה 'שמדבר אליהם'.

3.

אני נזכר ברעיון מופלא שהופיע בספר 'דרכו'. הטו אוזניכם ותחי נפשכם.

דבר נא באזני העם וגו' אמרי דבי ר' ינאי: אין נא אלא לשון בקשה - אמר ליה הקב"ה למשה: בבקשה ממך לך ואמור להם לישראל בבקשה מכם שאלו ממצרים כלי כסף וכלי זהב. שלא יאמרו אותו צדיק {בראשית טו-יג}: 'עבדום וענו אותם' קיים בהם; 'זאחרי כן יצאו ברכוש גדול' לא קיים בהם (גמרא ברכות ט, א-ב)

כלום - תמה ראב"ד ירושלים - יש צורך ב"שלא יאמר אותו צדיק"; הלא הקב"ה יקיים הבטחתו כי הבטיח!

ברם - הוא מסביר - כשהקב"ה הבטיח "רכוש גדול", הכוונה הייתה בעיקרה רכוש רוחני. עם ישראל בעודם במצרים קנו רכוש נצחי של אמונה עמוקה

... נננס ראש הישיבה

והוציא שטר של 100 דולר.

"שוקולד" - הסביר בנועם

אופייני - "זה מתנה של

פעם. מה שנתתי, זה מתנה

של היום!"

הפנקסו של החנך

דילחות הינוכיות אקטואליות

נשחות של ימות-המשיח

על האתגר - המבורך - של הנוער המתמודד

הרה"ג רבי אורי זוהר זצ"ל

התופעה על הבנים האלו - שיוצאים מן התלם - בדורנו, היא לא מקרית.

בדורות האלו - האחרונים שלפני בא משיח צדקנו במהרה בימינו, אמן, - יורדות לעולם הנשמות הפגומות ביותר שבכל תולדות עם ישראל. וכדברי הגר"ח שבשעת עקבתא דמשיחא יהיו נשמות מה'ערב רב'. לא צריכים להיבהל מהמילים "ערב רב". פשוט וברור הוא שנשמות של רבים מאתנו מעורבות בנשמות הערב-רב, שהרי זאת הייתה מטרתו של משה רבינו ע"ה כשהכניס את הערב-רב לתוך עם ישראל - כדי לתקנם.

אם כן, הבנים הללו נולדו בחסד ה' כדי לסייע לנו בהשלמת גמר תיקון העולם כשותפיו יתברך. כיוון שהקב"ה לא מוותר עליהם והביא אותם לעולם. ומזריח עליהם את השמש יום-יום ואוסר עלינו להלשין עליהם אל אדוננו. וכל זאת כדי לתקנם ולזכות בגאולה הממששת ובאה.

וודאי וודאי שאין לנו רשות להיפטר מהתפקיד הזה.

ישנה סיבה חזקה שמונעת ממנו להתייחס לניסיון שהקב"ה מעמיד בפנינו באופן תורני, וממילא גם לראות את מצבם האמתי של הבנים.

הסיבה היא, שאנחנו מרגישים נפגעים מילדינו: "איך הוא יכול לעשות לנו -

הוריו - דבר כזה אחרי כל מה שהשקענו בו?", "הוא היה ילד מוכשר וצייתיני וטוב וכו', איך פתאום הוא עושה לנו דבר כזה!?"

אבל כמובן שזה לא "פתאום" ושהוא לא "עושה את זה לנו...". הרגשת הפגיעה הזו היא אכן אמיתית, אבל היא לא יזומה על-ידי הבן, אלא כך היא הנהגת ה' יתברך בחסדו הגדול עלינו.

הבן מציג בפנינו - האבות - את חסרונותינו שלנו.

תלמודא

חושג תלמודי אחד

"חגלגלין עליו את הכל" (ב')

בשבוע שעבר נגענו קלות בסויה הפותחת את מסכת בבא בתרא: סוגיית גדר משותפת בין שני שכנים והמסתעף. במשנה נאמר שאם האחד בנה גדר שמקיפה גם את חצר רעהו ומונעת היזק ראייה (או שומרת על הרכוש - תלוי לפי אלו דעות בראשונים) בשלושה רוחות, השני אין חייב לשלם לו בגינן. אולם אם הניקף (כך לפי הדעה בגמרא בהתאם לדברי רבי יוסי במשנה) גדר את הרוח הרביעית - הרי ש"מגלגלין עליו את הכל".

בטורנו הקודם עסקנו בשאלת גדר החיוב של הניקף שגדר את הגדר הרביעית, בשאר הגדרות. בפשטות הבאנו את דעת רש"י כי מדובר בחיוב על בסיס "גלי דעתיה שניחא ליה" בשאר הגדרות, מה שהביא את הראשונים לומר שמדובר בהסכמה לקניין חצר של ג' הכתלים הראשונים. ברם, השאלה שנשאלה היא מדוע לפי דעות ברשב"א כשגדר הרביעית בקנים ישלם על הכתלים הראשונים דמי כתלים, הלא סוף-סוף נהנה משמירה של כתלים ובודאי אם קנאם - הרי שקנה כתלים!

ומצאתי בנתיבות המשפט (סימן קנ"ח, סעיף ז' כמדומני) שהסביר כי אם גדר בקנים - הרי שגם כשיש ג' כתלים - הוא מבחינתו נהנה מהם רק הנאת קנים. וצריך ביאור הדבר, שהרי סוף-סוף המציאות מוכיחה כי הוא נהנה הנאה מעולה יותר - הנאת שמירה איכותית של כתלים!

ואשר נראה לבאר בזה לאחר עיון והתבוננות, לאור מה שמצאנו בקצות החושן (סימן קנ"ח סעיף קטן ו') שהביא את תמיהת הדרכי משה על הבית יוסף שכתב שבגדר הניקף את הגדר השלישית - חייב גם על הראשונות. ותמה לאור דברי הטור שגם בגדר הרביעית אם נשאר פתח - לא חייב מאומה שכן "לא נהנה כלום". (וראה שם בקצות שהסביר דעת הבית יוסף שדיבר אודות הגדר הפנימית ושם יכול לקנות בקניין חצר גם אם לא באמת נהנה מכך, בשונה אם מדובר בגדר חיצונית שלא שייך אלא דין "נהנה". והבן).

ורואים אנו מכאן (וכך נראה מפורשות בגמרא בבא קמא כ, ב בסוגיית 'זה נהנה וזה לא חסר') שבשמירה - גידור חלקי של הגדרות, איננו נחשב שמירה כלל! בהיות שתכלית הגדרות לשמירה, הרי שאם יש רוח פרוצה, סוף-סוף גנבים וכדומה יוכלו להיכנס בשופי, ואין שום ערך לגדרות בשאר הרוחות של החצר! כלומר: הגדר הרביעית למעשה מכריעה את כל המציאות של השמירה גם בשלוש הראשונות.

ומעתה יראה פשוט לבאר דברי ה'נתיבות' באשר לגדר קנים שבגדר רביעית בקנים חייב על הראשונות קנים בלבד אף שגודרו בכתלים בידי המקיף. שיש לומר, שאף שהראשון גדר שלוש גדרות בכתלים אין שום ערך לכך כל עוד שהגדר הרביעית גודרה (בידי הניקף) בגדר קנים. ולמעשה הגדר הרביעית מגדירה את השמירה על החצר כולה, ואם נעשתה בקנים, הרי שיש כאן על כל החצר - שמירת קנים בלבד! והג' כתלים כשלעצמם אין להם - כאמור - כל ערך אלא ביחד עם הרביעית שהיא למעשה מגדירה את השמירה כולה. והוא נפלא.

"חנך לצער על פי דרכו..."

זה המקום לערור על ענין חיוני ביותר: החינוך שלנו את ילדינו חייב להיות בלתי-נפסק בכל רגע ורגע, בכל יום ויום. אין זמן שבו אנחנו יכולים להרשות לעצמנו לא להיות מודעים למצב של כל בן ובת שלנו: ולא באופן כללי ומעורפל, אלא ירידה לפרטים, ולפרטי הפרטים. ואז יש סיכוי טוב לגלות את הפערים הנ"ל בתחילתם.

וכשמתגלה בזמן מוקדם פער כלשהו בין ה"אני" הבסיסי של הילד, (המתפתח בקצב שלו לפי שורש נשמתו שלו), לבין החיובים הערכיים של התורה, מיד יש אפשרות לתקן. בתנאי, כמובן, שלא נכנע ל"ערכיות" ממוסדת שתקועה במוחנו אנו, ונכוון את ה"חנך לצער (שיהיה) על פי דרכו..." ממש, שזה בדיוק העניין הזה: היינו, לחנכו לערכי התורה על פי מה שהוא, על פי המציאות המיוחדת שלו.

ואם בשלב מוקדם זה, מבקשים עצה מחכמי ישראל, ומקיימים אותה כלשונה, זוכים לתיקון לפני הקלקול.

בפיקוח וההשגחה הזאת, צריך לא רק לשים לב לכל תנועה במצב רוח של הבן או הבת, אלא בעיקר ליצור ולפרנס ולעורר מערכת כזאת של אמון וכנות בינינו לבין צאצאינו, שהם לא ימנעו מלגלות לנו תמיד את כל ליבם.

(מתוך ספרו: "אבות על בנים" - אודות בנים שיצאו מהתלם)

אנשי העשה

סיפור יהודי לשלחן שבת

תַּעֲלוּמָה וְאֵין קוֹרָא לָהּ

כשנמצא היהודי העשירי ללוויה - התברר כי הוא האיש הנכון בזמן הנכון

שבו אני לומד, בת"ת באבוב שברחוב הסמוך, אלא ששם בדיוק נערכו אי-אלו תיקונים ונוכחותי הפריעה - סרתי אפוא לביהמ"ד סאטמאר, אלא שבדרך לכדה עיני פיסת נייר מונחת על הכביש, ומשהרמתי מחשש גניזה ראיתי כי צדקתי: פיסת דף מתוך סידור הייתה זו, ובה הזמר 'בר יוחאי'. שמתני את הדף בכיסי כדי להניחו בגניזה ונכנסתי לבית המדרש ללמוד, ושם מצאתם אותי וביקשתם שאבוא להשלים מנין"...

"אין זאת אלא", אמרו האנשים בפליאה זה לזה, "שבפני איש צדיק גדול אנו עומדים, אולי מל"ו צדיקים הוא, שכה הרבה הקב"ה לגלגל שתהא לוייתו דוקא בשעה מאוחרת של מוצ"ש, ודווקא באופן כזה שיימצא שם המלמד שטרה מסיבה בלתי צפויה לצאת מביתו, ומסיבה בלתי תלויה ללמוד דוקא בביהמ"ד סאטמאר, ובדרך מצא לפתע את הדף הזה... אין זה כי אם דבר פלא שכך השגיח הקב"ה שיתמלא רצון הנפטר".

החליטו אפוא לסור לביתו בימי השבעה ולתהות על קנקנו. כשסרו אל הבית ראו כי לא מיניה ולא מקצתיה. מן הבית ניכר כי לאו דווקא צדיק גדול היה הנפטר, החפצים שבבית העידו על יושביו כי מפשרטי עם ישראל הם, וכי לא דקדקו בכל כדת. אז מהו אם כן פשרו של הנס? שאלו בעדינות את האלמנה: מדוע ביקש המנוח בקשה זו, לשיר 'בר יוחאי' סביב קברו?

הסבירה האשה וסיפרה: "בעלי ז"ל נהג בכל ליל שבת, מזה עשרות שנים באופן קבוע, לזמר לכבוד התנא רבי שמעון. ועם פטירתו אמר: 'מנהג אחד יפה היה לי, מנהג קדוש. אבקש שגם בעת קבורתי ימשיכו המנהג לכבוד התנא וישירו את הפיוט'".

(על-פי זמירות שבת 'באר החיים' מתורתו ומשנתו של המשפיע הגד"צ רבי אלימלך בידרמן שליט"א, עמוד רע"ח; צוטט גם בגיליון 'לקח טוב' פרשת משפטים תשע"ט. יופיע אי"ה בספר 'חיון משמיים')

היה זה ערב שבת קודש בשעת צהריים, שעת פניא דמעלי שבתא, כשהגיעה הודעה על יהודי פשוט שנפטר בשיבה טובה, ואלמנתו מבקשת לערוך לו הלוויה. בשל דחק היום, חרף מנהג ירושלים שלא להלין את המת, לא הסתייע הדבר והלוויה נדחתה למוצאי השבת.

במוצאי השבת התקבלה הודעה נוספת: אחד מגדולי התורה הנודעים הלך לעולמו וצאצאיו מבקשים הלוויה מיד. בשיקול דעת מהיר הוחלט שהלוויה של זה תיערך קודם, והלה, מערב שבת, ימתין עוד קמעה עד שתסתיים הלוויה זו. "יתכן שהייתה זו החלטה לא נכונה" - אמר המספר, והוסיף בקשת מחילה - "אבל כך היה נראה נכון באותה השעה. הלווייתו נדחתה לאחר לוויית הנכבד האמור".

ובהלוות אותו נכבד - דרשות והספדים כיד ה', וההלוויה מתארכת עוד ועוד, עד אחר חצות הלילה. רק זמן מה אחר חצות נתפנו אנשי הח"ק לעסוק בלווית האיש הפשוט המדובר.

אכן - בשעה כזו צצה בעיה לא-פשוטה: מנין להלוויה אין, ועשרה אנשים מניין? ניסו ללקט מכאן ומשם, אך לא הצליחו, אולי בגלל הסערה הגדולה והגשם העז שניתך, אולי בשל השעה המאוחרת. מה עושים?!

החלו עוברים מבית-כנסת למשנהו בחפזם אחר מתנדבים שיואלו בטובם להשלים למנין. משהגיעו לבית הכנסת ברחוב יואל, בשטיבלאך של סאטמאר מול ישיבת אור החיים הנודעת, ראו חבורת אברכים יושבת לסעודת מלווה מלכה. ביקשום להילוות אליהם, שניים הסכימו. אך חסר עוד אחד למנין.

והנה בקרן-זווית קלטה עינם יהודי רוכן על תלמודו בעיון, היה זה מלמד תשב"ר שהכין את שיעורו כדרך המלמדים בשקידה ובחיות. פנו אליו וביקשו ממנו להצטרף, והלה הסכים בשמחה לקיים מצווה גדולה זו שבאה לידי. תוך זמן קצר כבר ניצבו כולם סביב הקבר וקיימו הכל כדת וכדין.

והנה לאחר סתימת הגולל שלפה האלמנה הבוכייה מתיקה פתק קטן צהוב ואמרה: "כאן צוואת בעלי ז"ל, ועתה אקריא הרשום בה: 'נא לסובב על קברי ג' פעמים ולשיר את המזמור בר יוחאי עד תמוז'..."

אנשי החברא-קדישא הביטו זה על זה בתימהון: בקשה כגון זו משכיב מרע, מעולם לא שמענו... אך כמוכן, פנו לקיים את בקשתו. החלו לשיר "בר יוחאי", אך משהגיעו לבית השלישי נדם קולם... שכחו את ההמשך. הביטו זה על זה בבושת פנים: מה יהיה, איך נקיים את צוואת הנפטר?

ישועתם לא בוששה לבוא: לפתע שלף המלמד שנכח במקום דבר מה מכיסו בשמחה, וקרא: "הנה, יש לי בכיסי פיוט בר יוחאי". פתח דף מקומט שכמו נקרע מסידור, ועליו מילות השיר "בר יוחאי". עתה יכלו להשלים את בקשת הנפטר ולהשלים את שירת הפיוט סביב הקבר עד גמירא.

אולם לא יכלו לכבש את פליאתם באוזני המלמד: "מנין לכבודו פיוט 'בר יוחאי' בכיסו, כשל"ג בעומר כה רחוק...?"

השיב המלמד: "אכן נס הוא שהדף נמצא בכיסי, כמו עצם הדבר שאני נוכח כאן בכלל."

"בדרך-כלל אינני נוהג לצאת מביתי במוצאי שבתות, אך הפעם, עקב הבלגן ששרר מצאתי שאיני יכול ללמוד בבית כשורה, וביקשתי ללכת לחדר הקבוע

להורים שמשקיעים בחינוך: דַּרְפוֹ!

הופיע!

מזל טוב:

ספר דַּרְפוֹ - חלק שני!

אחרי החלק הראשון של הספר החינוכי דַּרְפוֹ שהפך עד מהרה לרב-מכר, מגיע החלק השני.

יצירה חינוכית עשירה ומקורית מעין יוסם-חיים אישי מרגש ונוגע ללב עמיר חובנות לחינוך עצמי וחינוך הילדים

כתוב ביד-אמן בידי סופר הנשמה הרב אברהם ישראל פרידמן

את הספרים ניתן להשיג ב: צפת-חצור: חנות 'איצה', מרכז רסקו; מכון 'בלבבי' פלא: 0504116867 (במכון ניתן לרכוש כמזינות); בני-ברק: מרכז העיר; ספרי אברמוביץ, רחוב קוטלר; רחוב השומר בתאום: 0504131038; רחוב בן דוד, בתאום: 0548488924; מודיעין עילית, רחוב אבני-נור: 0583289108

בכל רחבי הארץ: המו"ל מכון 'בלבבי' פלא: 0504116867

בְּתִי

"וְרִבְקָה שׁוֹמֵעַת"
וְלֹאָה - עֵינָה דוֹמֵעַת
וְרַחֵל, בְּלֹאט, לֵלֵא עֵטוּר,
כְּסִמֵּל הַגִּתוּר.

וְהַ"פְּרָאוֹת הַצּוֹבְאוֹת"
עֵתִיד עֲמִנּוּ קוֹבְעוֹת!
וְהַנְּדָבָנִית,
וְהַחֲכֻמָּנִית,
הַכֹּל מִתְרַכֵּז כָּאֵן!
בְּפִשְׁכֵּן!
לְפִי הַצֹּן,
לְפִי הַקֹּן,
לְפִי הַרֵב,
וְהַסֵּב.
וּמִפִּילָא
אֵין שְׂאֵלָה...
וְאֵין צֶרֶף בְּתִשׁוּבָה.

*

בְּכֵן בְּתִי,
אֶתְ אֶתִי!
וְאֵיתָן.
וּבְלֹא עֹל
וְכֹל מְכֻשׁוּל
וְלֹלֵא לְשִׂאוּל
כִּי כְּבָר סָלוּל הַמְשָׁעוּל!

וְאִם לֹא תִדְעֵי הִיפָּה בְּנָשִׁים -
צְאִי בְּעֵקֶבֶי הַצֹּאן!

◆

כתבה: "המפקחת" הרבנית מרת ציפורה פרידמן ע"ה. ניקוד: הרב אליהו לוין)

לתשומת-ליבכם!

מהדורת הדפוס מצומצמת! ניתן לקבל את
הגיליון למייל ללא תמורה בשליחת דוא"ל
לכתובת: abyisrael@gmail.com

בְּתִי...

וְשׁוֹב אֶתְ אֶתִי,
הָיִית וְהוֹנָה
וְהַחוּט שׁוֹב טוֹנָה
בְּתִי,

הַעוֹד אֶתְ אֶתִי?
בְּהוֹנָה כְּבָעֶכֶר,
וְהַכֹּל שׁוֹב חֶבֶר?
וְהַעֲתִיד לְפָנֶיךָ, וְצוּפוֹת לוֹ עֵינֶיךָ - -
וְזָכְרוֹנוֹתֶיךָ, וְדָרְכֶיךָ...

*

אֶזְכוּר יְמוֹת דוֹר
אֶפּוֹפִי הוֹד וְאוֹר
יְמוֹת הָאֶמְהוֹת,
צוּעְדוֹת בְּמִשְׁעוּל
שֶׁל כָּל-יְכוּל
וּבְלִי לְשִׂאוּל...

בְּתִי!

הַתְּזַכְּרִי גַם אֶתְ,
וְתַחֲזְרִי מַעֲט?
הַתְּאֶזְרִי בְּאֶמֶץ
וְתַמְנִי בֵּין הַקֹּמֶץ
וּבְתָם,
וּבְחָם,
לֵיל פִּיּוּם,
תְּלַמְדִי לְמוֹד
מוֹל כָּל פְּרָץ לְעִמּוּד!
לְצַעַד,
בְּלִי לְרַעַד!

הַהִיצַבְתְּ בְּתִי, לְפָנֶיךָ
אֶמוֹתֶיךָ?
שְׁבַפְשָׁטוֹת,
לֵלֵא הַתְּקַשְׁטוֹת
וּבְחָם, וּבְתָם, הַמְרִיאוּ לְרוּם?
"וְתִרְאָ שְׂרָה" -
אִם הָאֶמְהָ,